

Article Link: https://www.auchithyam.com/2024/mar_2024/full_papers/march24_04.php

DOI:

4. ఆధునికకాలంలో కొండ-చొర గిరిజన భాషకు భాషాపరమైన దృక్పథం: ఆవశ్యకత

డా. కిరణ్ బాబు గంటా

ICSSR పోస్ట్-డాక్టోరల్ పరిశోధకులు (సోషల్ లింగ్విస్టిక్స్),
ఆంగ్లం & భాషాశాస్త్రశాఖ, ఆదికవి నన్నయ్య విశ్వవిద్యాలయం,
రాజమహేంద్రవరం, తూర్పుగోదావరి జిల్లా, ఆంధ్రప్రదేశ్.

ఫోన్: +91 7702456556. Email: drgantakiranbabu@gmail.com

వ్యాసంగ్రహం:

ఈ పేపర్ ప్రాథమికంగా, ఇండియన్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ సోషల్ సైన్స్ లీసెర్చ్ (ICSSR) స్పాన్సర్ చేసిన పోస్ట్-డాక్టోరల్ ఫెలోషిప్ పరిశోధన ఫలితంలో భాగం. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లోని కొండ-చొర గిరిజన భాష యొక్క భాషా విశ్లేషణ పై పనిచేస్తూ, కొంత భాగాన్ని వివరించుట. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో 33 తెగలకు చెందిన గిరిజనులు ఉన్నారు వీరు మాట్లాడే చాలా మాతృభాషలకు లిపి లేదు. అందులో కొండ-చొర భాష ఒకటి. ఈ భాషకు లిపి అందుబాటులో ఉన్నప్పటికీ అనేక ఇబ్బందులు కలిగి ఉన్నది. కొండ లేదా కుబ (ఒక ద్రావిడ భాష) పరిశోధన పనిని ప్రాఫెసర్ బి.హెచ్. కృష్ణమూర్తి ద్వారా విస్తృతమైన పరిశోధన జరిగింది. కృష్ణమూర్తి 1969వ సంవత్సరంలో కొండ-కుబపై పోనాలజీ, పదనిర్మాణం, వ్యాకరణం మరియు భాషలోని ఇతర వివిధ అంశాలపై దృష్టి సారించారు. అతని పరిశోధన సమయంలో, అతను ప్రతి కొండ-చొర పదాలకు రోమన్ అక్షరాలను మరియు అచ్చులు మరియు హల్లుల కోసం IPA (ఇంటర్నేషనల్ ఫోనెటిక్ ఆల్ఫాబెట్) (అంతర్జాతీయ ద్వినీ సంభందిత వర్ణమాల) అక్షరాలను ఉపయోగించాల్సి వచ్చింది. ఇలా ఒక భాషలోని పదాలు ఇంకొక భాషలోని వాడుకొని లిఖించుకొనుటను లిప్యంతరీకరణ (transliteration) అని అంటారు. కానీ 21 వ సాతాబ్దం లో కొండ-చొర గిరిజన భాష కు లిపి తెలుగు అక్షరాలను ఉపయోగించుకొని వ్రాసే లిపి అందుబాటులో ఉన్నది. తెలుగు లిపి ని కొండ-చొర గిరిజన ప్రజలు వాడుకను తెసుకోవటం జరిగినది. కొన్ని అనగా: శ్వాస మహాప్రాణ, నాద మహాప్రాణ స్పర్శాలు లేకపోవటం మరియు కంఠ్య అనునాసికం, తాలవ్య అనునాసికం వంటివి లేకపోవటం కంఠ్య అనునాసికంను వేరే విధంగా భర్తీ చేయటం జరుగుతుంది. అందున ఈ కొండ-చొర గిరిజన భాషను ప్రతి రోజూ భాషను వాడుకలోని కి తెసుకు వచ్చే పద్ధతులు వాటిని అవలంబించవలసిన కొన్ని పద్ధతులను తెలియజేయుట జరిగినది. మాతృ భాష యొక్క అవసరం, మాతృ భాష ద్వారా మరియు భాషోద్ద్యేగ మరియు మానసిక ఎదుగుదలకు మాతృభాష వివరించుట జరిగినది. మాతృ భాష యొక్క గొప్ప తనాన్ని, మాతృ భాషను ఉపయోగించుట వంటివి తెలియజేయుట జరిగినది. వీటిని తెలియ జేస్తూ, కొండ-చొర భాష లోని అచ్చులు, హల్లులు ఎన్ని ఉన్నయో తెలియజేస్తూ తెలుగు భాషలో ఉండి కొండ-చొర భాషలో లేని అచ్చులు, హల్లులు తెలియజేసాను. లేని అచ్చులు, హల్లులు తెలియజేయూట గల అర్థం తెలుగు భాషలో ఉన్న పదాలు కొండ-చొర భాషలో వేటితో భర్తీ చేస్తున్నారు తెలుసుకొనే అవకాశం. తెలుగు భాష యొక్క ప్రభావం ఎలా ఉంటుంది అనే విషయాలు తెలుస్తాయి. కొండ-చొర గిరిజన భాష యొక్క వర్ణ నిర్మాణం గూర్చి తెలియజేయాలని పరిశోధకుని ఆలోచన. దీనిని ఏవిధంగా కొండ-చొర భాష లో ఉపయోగంలో ఉన్నయో తెలియజేయాలని వాటి వాడుక గురించి కూడా రానున్న రోజులలో తెలిజేయాలని ఆకాంక్ష.

Keywords: కొండ-చొర, భాష, గిరిజన, తెగ, కుబీ, మాతృభాష, సంస్కృతి, విద్య, పరిశోధన, తెగ.

1. పరిచయం:

ఆంధ్రప్రదేశ్ లో 33 తెగలకు చెందిన గిరిజనులు ఉన్నారు వీరు మాట్లాడే చాలా మాతృభాషలకు లిపి లేదు. వీటికి లిపి లేకపోవడం చేత సామాన్య జనవ్యవహారంలో అవి అనాగరిక భాషలన, బోధనకు పనికిరావనే అభిప్రాయం ఉంది. కానీ ఈ మాతృభాషలకు కూడా సాహిత్యవంతమైన భాషాలలాగానే స్వతసిద్ధమైన వ్యాకరణాలు అపారమైన మౌఖికసాహిత్యాలు ఉన్నాయి. ఏ భాషానైనా ప్రసారసాధనంగా వాడుకుంటాం. కాబట్టి ఈ గిరిజన మాతృభాషా వ్యవహారాలు వీటిని సాధనంగా వాడుకుంటున్నారు.

భారత రాజ్యాంగం అల్ప సంఖ్యాక వార్గాల వారి కోసం ఆర్టికల్ 350 (a)లో వారు మాట్లాడే భాషకు సంభయందిచిన ప్రత్యేక హక్కు కల్పించింది. అవేమీటంటే “ప్రాథమిక స్థాయిలో మాతృభాష ద్వారా విద్యా బోధన జరగాలని, అందుకు కావలసిన సౌకర్యాలను రాష్ట్రం కల్పించాలని సూచించింది.” అలాగే “సాధ్యమైనంత మేరకు ఒకటవ, రెండవ తరగతుల వరకు ఆయా ప్రాంతాల్లో ఎక్కడైతే గిరిజన తెగవారి మాండలికాలు ఉన్నాయో అక్కడ విద్యాభ్యాసానికి ఆయా గిరిజన మాండలికాలను ఉపయోగించాలని” అని భారత ప్రభుత్వం ఐదవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో సూచించింది.

2. కొండ-దొర గిరిజన భాష:

కొండ-దొర ద్రావిడ భాష మాట్లాడే తెగ. శబ్దవ్యుత్పత్తి ప్రకారం, కొండ అనే పదం కొండను మరియు దొర అనే పదం ప్రభువును సూచిస్తుంది. 'దొర' అనే పదం ఒక గౌరవప్రదమైన బిరుదు, ఇది విస్తృత మరియు వర్గీకరణగా కనిపిస్తుంది, అనేక ద్రవిడ భాషలు మాట్లాడే సమాజములు తమను తాము గర్వంగా గుర్తించుకోవడానికి తమ పేరు తర్వాత దానికి ప్రత్యయం పెట్టుకుంటారు.

కొండ దొర భాషను కొండ, కొండ-దొర లేదా కుబి అని కూడా పిలుస్తారు, ఇది భారతదేశంలో మాట్లాడే ద్రావిడ భాషలలో ఒకటి. ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని విజయనగరం, శ్రీకాకుళం, విశాఖపట్నం మరియు తూర్పు గోదావరి జిల్లాలు, ఒరిస్సా లోని కోరాపుట్ జిల్లా మరియు అస్సాంలో ఎక్కువగా నివసించే కొండ-దొర యొక్క షెడ్యూల్డ్ తెగలచే ఇది మాట్లాడబడుతుంది. ఇది కొన్నిసార్లు తెలుగు లిపి మరియు ఒడియా లిపిలో వ్రాయబడుతుంది. 5వ తరగతి వరకు పాఠశాలలకు కొన్ని పాఠ్యపుస్తకాలు రూపొందించారు.

3. భాషాద్యైగ మలయు మానసిక ఎదుగుదలకు మాతృభాష:

మాతృభాష హృదయం మరియు మనస్సు యొక్క భాష, మాతృభాష వ్యక్తి నిర్మాణంపై చాలా శక్తివంతమైన ప్రభావాన్ని చూపుతుంది. మన మొదటి భాష, కడుపులో ఉన్నప్పుడు పుట్టకముందే వినే మరియు సుపరిచితమైన అందమైన శబ్దాలు మన ఆలోచనలను మరియు భావోద్వేగాలను పంచుకోవడంలో చాలా ముఖ్యమైన పాత్రను కలిగి ఉంటాయి. పిల్లల మానసిక మరియు వ్యక్తిత్వ వికాసం మాతృభాష ద్వారా తెలియజేయబడినదానిపై ఆధారపడి ఉంటుంది. దీన్ని దృష్టిలో ఉంచుకుని, మనస్తత్వవేత్తలు చెప్పినట్లుగా, పిల్లలతో మాట్లాడేటప్పుడు భాషావ్యక్తీకరణలు మరియు పదజాలం జాగ్రత్తగా ఎంపిక చేసుకోవడం చాలా

ముఖ్యం. తన చుట్టూ ఉన్న ప్రపంచం గురించి పిల్లల మొదటి గ్రహణశక్తి, భావనలు మరియు నైపుణ్యాలను నేర్చుకోవడం మరియు ఉనికి గురించి అతని అవగాహన మొదట అతనికి బోధించిన భాష, అతని మాతృభాషతో ప్రారంభమవుతుంది. అదే విధంగా, ఒక పిల్లవాడు తన మొదటి భావాలను, తన సంతోషాన్ని, భయాలను మరియు తన మొదటి పదాలను తన మాతృభాష ద్వారా వ్యక్తపరుస్తాడు. మన ఆలోచనలు మరియు భావోద్వేగాలను రూపొందించడంలో మాతృభాష చాలా ముఖ్యమైన పాత్ర పోషిస్తుంది.

4. మాతృభాష సాంస్కృతిక గుర్తింపుకు సూచిక:

ఒక పిల్లవాడు తన తల్లిదండ్రులు, కుటుంబం, బంధువులు, సంస్కృతి, చరిత్ర, గుర్తింపు మరియు మతంతో తన మాతృభాష ద్వారా అనుసంధానం అవుతాడు. స్థానికభాష పిల్లవాడిని సమాజం యొక్క సంస్కృతితో అనుసంధానిస్తుంది మరియు అతని గుర్తింపును రూపొందిస్తుంది. వలస వచ్చిన కుటుంబాల నుండి చాలా మంది పిల్లలు, వారి మాతృభాష బాగా తెలియని వారు గుర్తింపు సంక్షోభం యొక్క కూడలిలో ఉన్నారు. ఒక పిల్లవాడికి తన భాష బాగా తెలియనప్పుడు, భాష మరియు సంస్కృతి మధ్య సంబంధం లోతుగా పాతుకుపోయిందనే వాస్తవం అతని సంస్కృతితో సరిగ్గా పెంపొందించబడుతుందని

మనం చెప్పలేము. సంస్కృతి మరియు సాంస్కృతిక సంబంధాలను సంరక్షించడానికి మరియు తెలియజేయడానికి ఉపయోగించే అత్యంత శక్తివంతమైన సాధనాలలో మాతృభాష ఒకటి.

5. మాతృభాష మరొక భాష నేర్చుకోవడానికి ఆధారాన్ని అందిస్తుంది:

మాతృభాషను కాపాడుకోవడం యొక్క ప్రాముఖ్యత: “తమ మాతృభాషలో బలమైన పునాదితో పాఠశాలకు వచ్చిన పిల్లలు పాఠశాలలో ఉపయోగించే భాషలో బలమైన అక్షరాస్యత సామర్థ్యాలను పెంపొందించుకుంటారు. సంరక్షకుల తల్లిదండ్రులు వారి పిల్లలతో సమయం గడపడం మరియు వారి మాతృభాష పదజాలం మరియు భావనలను అభివృద్ధి చేసే విధంగా వారితో కథలు చెప్పడం లేదా వారితో సమస్యలను చర్చించడం వంటివి చేసినప్పుడు, పిల్లలు తమ వలస దేశంలోని భాషను నేర్చుకోవడానికి మరియు విద్యాపరంగా విజయం సాధించడానికి బాగా సిద్ధమై పాఠశాలకు వస్తారు.

6. సాహిత్యేతర భాషల్లో రాయడం

సాహిత్యేతర భాషలపై మనకు స్పష్టమైన సమాచారం లేదు. కానీ వీటిలో ప్రత్యేక లిపి లాంటివి ఏవీ రూపుదిద్దుకోలేదని మనకు తెలుసు. తుళు మరియు కొడగు కన్నడ లిపిని ఉపయోగిస్తాయి. కేరళలోని కొందరు తుళు మాట్లాడేవారు మలయాళ లిపిని ఉపయోగిస్తున్నారు. నీలగిరిలో తమిళం అక్షరాస్యత భాషగా ఉపయోగించబడుతుంది. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో గోండులు, కోలం, కొండ దొరలు బోధించడానికి తెలుగు లిపిని ఉపయోగిస్తారు. గోండి మహారాష్ట్ర మరియు మధ్యప్రదేశ్ లో విస్తరించి ఉంది, ఇక్కడ వారు ఆధిపత్య భాషల లిపిలను ఉపయోగిస్తారు. కుయ్-కువికి ఒరియా లిపిని మరియు కురుక్ష్ మరియు మాల్తోకు దేవనాగరిని

ఉపయోగించినట్లు కనిపిస్తుంది. బ్రాహ్మణులు వివిధ దేశాలలో వేర్వేరు లిపిని లను ఉపయోగిస్తారు, కానీ, ఖచ్చితంగా, పాకిస్తాన్లో ఉర్దూ రచనా విధానం. ఆదివాసీ పిల్లలకు అక్షరాస్యత బోధించడంలో ఆధిపత్య ప్రాంతీయ భాషల్లో ఏ సంకేతాలు అందుబాటులో లేని శబ్దాలను వ్రాతపూర్వకంగా ఎలా సూచిస్తారో తెలుసుకోవడం ఆసక్తికరంగా ఉంటుంది. (భద్రరాజు కృష్ణమూర్తి 2003:87).

కొండ లేదా కుబి (ఒక ద్రావిడ భాష) పరిశోధన పనిని ప్రొఫెసర్ బి.హెచ్. కృష్ణమూర్తి ద్వారా విస్తృతమైన పరిశోధన జరిగింది. కృష్ణమూర్తి 1969వ సంవత్సరంలో కొండ-కుబిపై ఫోనాలజీ, పదనిర్మాణం, వ్యాకరణం మరియు భాషలోని ఇతర వివిధ అంశాలపై దృష్టి సారించారు. అతని పరిశోధన సమయంలో, అతను ప్రతి కొండ-దొర పదాలకు రోమన్ అక్షరాలను మరియు అచ్చులు మరియు హల్లుల కోసం IPA (ఇంటర్నేషనల్ ఫోనెటిక్ ఆల్ఫాబెట్) అక్షరాలను ఉపయోగించాల్సి వచ్చింది.

7. కొండ దొరలలో ఐసుభాషావాదం:

కొండ-దొరల సాహిత్య అవసరాలను ఏ భాషలో అత్యంత ప్రభావవంతంగా తీర్చవచ్చో తెలుసుకోవడానికి శ్రీ జాకబ్ జార్డ్ ఈ సర్వేను ప్రారంభించారు. పరిశోధకుల అభిప్రాయం ఏమిటంటే, కొండ-దొర జనాభాలోని ముఖ్యమైన విభాగాలు ఆ భాషలోని కథనాలను అర్థం చేసుకోవడానికి తగినంతగా నియంత్రించే భాష ఈ భాష అవుతుంది. ఇది కొండ-దొర ప్రజలు మంచి దృక్పథాలు కలిగి ఉన్న మరియు వారి ప్రజలు చదవడానికి తగినదిగా భావించే భాషగా కూడా ఉంటుంది.

ఎఫ్.బ్లెయిర్ మరియు జె. జార్డ్ కొండ-దొర భాష పై పని చేసి సిల్ ఇంటర్నేషనల్ కు నివేదికను ఒక ఎలక్ట్రానిక్ నివేదికను 2012-2016 న సమర్పించారు.

8. కొండ-దొర భాష:

కొండ-దొర భాష అక్షరాలు: కొండ-దొర భాష, నెలలు మరియు అంకెలు ఉదాహరణకు క్రింద ఇవ్వటం జరిగినది. కొండ-దొర భాష ఉద్దేశ్యం ఏమిటి అనగా, తెలుగు భాషకు దగ్గరగా ఉండే పదాలు, అంకెలు, నెలలు ఉన్నాయి అని తెలుపుటకు ఉదాహరణ.

అచ్చులు: 12											
అ	ఆ	ఇ	ఈ	ఉ	ఊ	ఎ	ఏ	ఐ	ఒ	ఓ	అం

హల్లులు: 20			
క	గా	జ	
జ	ట	డ	డ:
ణ			

త	ద	న	
ప	బ	మా	
య	ర	ల	వ
స	హ		

కొండ దొర భాషలో లేని తెలుగు భాషలో ఉన్న అచ్చులు			
ఋ	ౠ	ఌ	ౡ

కొండ దొర భాష లో లేని తెలుగు భాషలో ఉన్న హల్లులు				
ఖ	ఘ	జ		
చ	ఛ	ఝ	ఞ	
ఠ	ఢ			
థ	ధ			
ఫ	భ			
శ	ష	శ	ష	ఱ

కొండ- దొర నెలలు పేర్లు	తెలుగు నెలలు పేర్లు	ఆంగ్లం నెలలు పేర్లు
1. పూస నెల్ల	చైత్రము	జనవరి
2. కొగ్గి పూస	వైశాఖము	ఫిబ్రవరి
3. పాగ్ నెల్ల	జ్యేష్ఠము	మార్చి
4. కడఁక్ నెల్ల	ఆషాఢము	ఏప్రిల్
5. కొగ్గి కడఁక్	శ్రావణం	మే
6. జెట్టం నెల్ల	బాద్రపదం	జూన్
7. ఆసాడ్ నెల్ల	ఆశ్వీజం	జూలై
8. బందపన్ నెల్ల	కార్తీకం	ఆగస్ట్
9. ఒన్న నెల్ల	మార్గశిరం	సెప్టెంబర్
10. దస నెల్ల	పుష్యం	అక్టోబర్
11. దీవెన్ నెల్ల	మాఘం	నవంబర్
12. పడిఁ నెల్ల	ఫాల్గుణం	డిసెంబర్

కొండ-దొర అంకెలు

1. ఒన్ని 2. రుండి 3. మూని 4. నాల్గి 5. ఐదు 6. ఆరు 7. ఏడు 8. ఎనిమిది 9. తొమ్మిది 10. పది

9. ప్రస్తుత స్థితి పాలిసి మేకింగ్:

కొండ-దొర భాష పరిరక్షణ కు మరియు భాష ను ఇంకా : కొండ-దొర భాష మాట్లాడు గిరిజన ప్రజలు ఈ క్రింద తెలియజేసిన పద్ధతులు అవలంబించినచో భాషా పరిరక్షణ మరియు భాషాభివృద్ధి జరుగును.

10. ప్రణాళిక తయారీ మరియు అవసరమైన పద్ధతులు:

అ. భాషా పరిరక్షణ అవసరం:

- నిఘంటువులు తయారు చేయుట (ఏక భాష /బహుభాష/బహుళ భాష)
- చిత్ర నిఘంటువులు తయారుచేయుట (పిల్లలకు/యువకులకు సులభముగా అర్థం అయ్యే విధంగా)
- పత్రికలు (వారం/పక్షం/మాస /ద్వైమాసిక)(ప్రతిరోజు చదువుట భాష ఉపయోగంలో ఉండును)
- పత్రికలు (క్రీడలకు /సినిమాలకు సంబంధించిన వార్తలు)
- పిల్లలకు మాతృభాషలో పాఠ్యపుస్తకాలు (కనీసం 1వ భాష అచ్చు పుస్తకాలు లేదా వాచకాలు)
- గిరిజన ప్రాంతాలకు గ్రంథాలయాలు (ప్రతిరోజు భాషను చదువుట కొరకు)
- డిజిటల్ లేదా ఆడియో పుస్తకాలు
- పిల్లల పాటలు (ప్రాసల పాటల పుస్తకములు)

పైన తెలియజేసిన వి అవలంబించుట వలన కొండ-దొర భాష అభివృద్ధి అగుతుంది. మరియు గిరిజనులలో విద్యను ప్రోత్సహిస్తుంది.

11. కొండ-దొర భాషపై అంతర్జాలసమాచారం:

లెక్సిక్ ప్రో: ఆన్లైన్ బహుళ-భాషా నిఘంటువు ఆన్లైన్లో అందుబాటులో ఉంది. ప్రస్తుత ఆన్లైన్ డిజిటల్ డిక్షనరీ అనేది SIL ఇంటర్నేషనల్ యొక్క ఉత్పత్తి, ఇది పరిశోధకులకు భాషలో మరింత పని చేయడానికి ఆన్లైన్లో ఉచితంగా లభిస్తుంది.

12. ముగింపు:

అంతర్జాతీయ గుర్తింపు ఇవ్వాలి:

యూనికోడ్ల ద్వారా పని చేయడం ద్వారా ఏదైనా భాషా ఆధారిత పని అంతర్జాతీయంగా గుర్తించబడుతుంది. (<https://unicode-table.com/en/alphabets/>). ప్రతి భాషలోని ప్రతి ఫోన్మీకి

యూనికోడ్ ఇవ్వబడిందని చుట్టుపక్కల వారికి బాగా తెలుసు. కాబట్టి పని చేసిన గిరిజన భాషలకు అంతర్జాతీయ గుర్తింపు కోసం యూనికోడ్ ఇవ్వాలి.

ప్రస్తుత పరిశోధన:

పరిశోధకుడు లక్ష్మ భాషపై పని చేయడానికి, భాషపై మరింత పని చేయడానికి మరియు లక్ష్మ తెగ ప్రయోజనం కోసం భవిష్యత్తు పని కోసం పరిశోధకులకు ప్రతి పనిని అందుబాటులో ఉంచడానికి చాలా పని చేయాల్సి ఉంది. ఇంకా విస్తృత పరిశోధన అవసరం.

13. ఉపయుక్తగ్రంథసూచి :

1. కృష్ణమూర్తి భద్రరాజు (1969). "కొండ లేదా కుబి" "ఒక ద్రావిడ భాష", గిరిజన సాంస్కృతిక పరిశోధన మరియు శిక్షణా సంస్థ, హైదరాబాద్.
2. కృష్ణమూర్తి భద్రరాజు. (2003). "ద్రవిడియన్ లాంగ్వేజెస్", కేంబ్రిడ్జ్ యూనివర్సిటీ ప్రెస్, న్యూ యార్క్.
3. బ్లెయిర్ ఎఫ్ మరియు జార్జ్ జె. (2012) "కొండ-డోరాలో బహుభాషావాదం", ఎలక్ట్రానిక్ సర్వే నివేదిక 2012-2016, సిల్ (SIL) అంతర్జాతీయం.
4. Multilingualism among the Konda Dora. (n.d.). SIL International. <https://www.sil.org/resources/publications/entry/49120>
5. Unicode Character Table - Full list of Unicode Symbols (●_●) SYMBL. (n.d.). <https://symbbl.cc/en/unicode/table/#telugu>
6. Victor. (2024, January 17). Download-Lexique Pro. Lexique Pro. <https://software.sil.org/lexiquepro/download/#older>

గమనిక: ఈ పత్రికలోని వ్యాసాలలో అభిప్రాయాలు రచయితల వ్యక్తిగతమైనవి.

వాటికి సంపాదకులు గానీ, పబ్లిషర్స్ గానీ ఎలాంటి బాధ్యత వహించరు.